

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. rugsėjo 17 d.
(OR. en)

11821/21

RECH 399
COMPET 631

PRANEŠIMAS

---

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: *Pasirengimas 2021 m. rugsėjo 28 d. įvyksiančiam Konkurencijos tarybos posėdžiui*

Europos mokslinių tyrimų erdvės valdymas ir įgyvendinimas

Pasikeitimas nuomonėmis

Delegacijoms pridedamas pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas „Europos mokslinių tyrimų erdvės valdymas ir įgyvendinimas“, siekiant pasirengti pasikeitimui nuomonėmis 2021 m. rugsėjo 28 d. Konkurencingumo tarybos posėdyje.

Europos mokslinių tyrimų erdvės valdymas ir įgyvendinimas

nacionaliniu lygmeniu

1. Europos mokslinių tyrimų erdvė (EMTE)

2020 m. gruodžio mėn. Taryba apibrėžė „*naują EMTE kaip į tyrėjus orientuotą, vertę grindžiamą, į kompetenciją ir poveikį orientuotą erdvę, kurioje tyrėjai, žinios ir technologijos yra remiami ir gali laisvai judėti; ši nauja EMTE turėtų būti grindžiama bendra atsakomybe, suinteresuotųjų subjektų ir piliečių dalyvavimu, remiantis Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemų įvairove ir pranašumais, atsižvelgiant į pažangų kryptingumą, ir visų pirma fundamentiniai moksliniai tyrimai joje turėtų būti itin svarbūs siekiant užtikrinti mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemų pažangumą, patrauklumą ir konkurencinį pranašumą*“.

COVID-19 pandemijos metu ir vykdant skaitmeninę ir žaliąją pertvarką labai padidėjo mokslinių tyrimų ir inovacijų vaidmens užtikrinant mūsų visuomenių tvarumą ir atsparumą politinis pripažinimas. Naujoji EMTE turėtų pasinaudoti šiuo atnaujintu politiniu kapitalu ir:

- būti politiniu pagrindu integruojant mokslinius tyrimus ir inovacijas į įvairių sektorių politiką tiek ją formuojant, tiek įgyvendinant,
- daugiau dėmesio skirti konkrečių veiksmų ir mokslinių tyrimų ir inovacijų sprendimų įgyvendinimui,
- padidinti politinius įsipareigojimus ir
- sujungti esamas finansavimo priemones, kad būtų pasiekti bendri politinės darbotvarkės tikslai.

Atitinkamai pertvarkoma EMTE valdymo struktūra, kad būtų sudarytos sąlygos:

1. Tarybai vykdyti savo pareigas politikos formavimo ir strateginio valdymo srityse;

2. Europos Komisijai panaudoti savo išteklius bendrai rengiant reikiamas EMTE iniciatyvas ir remti ir stebėti jų įgyvendinimą;
3. valstybėms narėms bendrai rengti ir įgyvendinti EMTE iniciatyvas ir suderinti savo nacionalinius veiksmus, investicijas ir reformas siekiant bendrų tikslų ir
4. į visą politikos ciklą nuo pradžių sistemingiau įtraukti suinteresuotuosius subjektus.

Funkcionalumas ir veiksmingumas yra prioritetai, todėl reikia sutelkti dėmesį į dalyvaujančių subjektų atsakomybės ir įsipareigojimų stiprinimą. EMTE turėtų būti valdoma vadovaujantis Sutartyje nustatytais vaidmenimis ir procesais, pagal kuriuos **Taryba** veikia kaip sprendimų priėmimo, prioritetų nustatymo ir politikos formavimo institucija ir tai daro atsižvelgdama į **Europos Komisijos** pateiktus pasiūlymus ir analizę. Siekiant sustiprinti procesą, šias iniciatyvas ir ataskaitas turėtų bendrai rengti **valstybės narės** ir Komisija, sistemingiau įtraukiant EMTE suinteresuotuosius subjektus, vykdant **EMTE forumo** veiklą. EMTE forumas turėtų ne tik palengvinti bendrą rengimą, bet ir vykdyti pažangos siekiant bendrų tikslų stebėseną. Be to, organas, kurio nariai yra generaliniai direktoriai (Europos mokslinių tyrimų erdvės ir inovacijų komitetas – **EMTEK**) turėtų vykdyti tiek Tarybos, tiek Komisijos strateginio konsultavimo funkciją, atliekant EMTE rengimą, įgyvendinimą ir vertinimą, ir kartu taip pat konsultuoti kitais aktualiais klausimais.

Siekiant sustiprinti EMTE tikslų įgyvendinimą Europos ir nacionaliniu lygmenimis, bus sukurta nauja **stebėsenos sistema**. Visų pirma ją turėtų sudaryti:

- **EMTE politikos internetinė platforma**, kurioje pateikiama informacija apie 1) ES ir nacionalinio / regioninio lygmens veiksmus, kuriais siekiama įgyvendinti 3 metų trukmės tęstinės EMTE politikos darbotvarkės prioritetus, ir 2) investicijas, reformas ir veiklą šiais lygmenimis, kuriomis remiami visi EMTE principai ir prioritetinės sritys;

- **EMTE rezultatų suvestinė**, skirta pažangai visais lygmenimis stebėti pasitelkiant rodiklius ir kokybinę analizę;
- dvišaliai ir daugiašaliai **valstybių narių ir Europos Komisijos politikos dialogai**, kuriais siekiama remti EMTE įgyvendinimą.

2. Poveikis nacionalinėms administracijoms

ES ir valstybės narės dalijasi savo kompetencija mokslinių tyrimų srityje, o EMTE grindžiama prielaida, kad koordinuotais ir bendrais veiksmais užtikrinama kuo didesnė nauda visai Europai.

Atnaujinto EMTE valdymo ir stebėsenos įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu apimtų, *inter alia*:

- tarpsektorinį koordinavimą ir konsultacijas su nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais Taryboje nagrinėjant su EMTE susijusias iniciatyvas;
- savanorišką dalyvavimą EMTE forume ir jo pogrupiuose, siekiant rengti ir įgyvendinti atrinktus EMTE veiksmus;
- dalijimąsi informacija apie EMTE aktualią nacionalinę politiką, veiksmų gaires, programas, veiksmus, reformas ir investicijas naudojantis EMTE politikos internetine platforma;
- dalyvavimą dialoge politiniais klausimais su Komisija, remiantis jos atliekama EMTE planų ir jos įgyvendinimo peržiūra nacionaliniu lygmeniu.

3. Klausimai diskusijai

1. Ar siūlomu valdymu bus užtikrinta pakankama valstybių narių politinė atsakomybė ir įsipareigojimai? Kaip tai būtų galima dar labiau sustiprinti, visų pirma aukštu politiniu lygiu? Koks vaidmuo šioje srityje tenka ministrų konferencijoms ir nacionaliniams EMTE veiksmų planams ar veiksmų gairėms?
  2. Kaip ir kaip dažnai bendradarbiaujate arba planuojate bendradarbiauti su suinteresuotųjų subjektų organizacijomis savo nacionaliniu lygmeniu, ir kaip suinteresuotieji subjektai ES lygmeniu turėtų būti sistemingiau įtraukiami?
  3. Kaip trečiosios šalys turėtų dalyvauti būsimame EMTE valdyme, ir ar šiuo atžvilgiu reikėtų daryti skirtumą tarp programos „Europos horizontas“ asocijuotųjų šalių ir kitų šalių partnerių?
-